

Crisis Theologica

In Qva Selectiores, Et Acriores hujus, et elapsi sæculi controversiæ,
subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Crisis Theologica - In Qva Selectiores, Et Acriores hujus, et elapsi sæculi
controversiæ, subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Casnedi, Carlo Antonio

Ulyssipone, 1712

§. I. Quid possit in Regulares approbatos?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84796](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84796)

ut dicant oppositâ stantem pro tali facultate Episcoporum negent esse probabilem: immo eo usque progressi, ut quam negant hodie in Episcopis facultatem quoad suos, abtolvendi occulta contra Coenâ Bullam, eandem hodie quoad suos concedunt Prælati Regularibus. Quare vel neganda, admissa à Felice n. 3424. in Prælati Regularibus, quoad suos hæc facultas, ut recte P. Moya tom. 1. pag. 327. n. 6. vel affirmanda certo probabiliter eadem in Episcopis facultas quoad suos. Non ergo stat morum reformatio in limitandâ Superiorum sive Ecclesiasticorum, sive Regularium facultate, sed in Superiorum electione; qui si prudentes sint, maturè procedent in lucē facultatis usu, maturè in communicandâ paucis, & quidem selectis viris facultate; maturè in non manifestandâ, nisi dum opus est, autoritate, quâ potiuntur. Hoc pacto Episcoporum Ecclesiæ Principum, & Prælatorum Regularium dignitati prospicietur; & lapsi habebunt, cui scelera sua fiducialiter committant.

N. 251. Adverte, mi Lector, me hæc in disputatione nonnulla de hæresi externâ delibasse; nam interna ab omnibus absolvi potest: nec eandem materiam dilatare decrevi, eo quia ad manus sunt gravissimi Doctores, qui plenâ manu hoc distendunt, & diserunt; tantò magis quod hæreses externæ ad diversum forum pertinent, & quidem pro Regionum diversitate diversum: neque idem ubique Inquisitionis Tribunal, eademque facultas. Nam ut fidem meam liberem, satis erit perpendere Hispanam Inquisitionem, quæ maioribus præ alijs Inquisitionibus gaudet privilegijs: Hispani enim Inquisitores absolvere possunt ab hæresi occultâ, non tantum in foro judiciali, & externo, sed etiam in foro conscientie: non ita alijs Inquisitores; ait Carena part. 2. tit. 2. §. 7. n. 61. Diana 1. p. tr. 5. ref. 4. & p. 8. tr. 7. ref. 50. Felix n. 3341. Vnde verò in Inquisitoribus Hispaniæ tanta facultas? Sunt qui ex speciali privilegio derivari; sunt qui ex consuetudine; & Sedis Apostolicæ permissione, ne conversio hæreticorum occultorum retardaretur occasione Romani itineris. Porro hæc facultas absolvendi ab hæresi externâ occultâ non tantum ipsi Tribunali Hispaniæ Inquisitionis, sed cuilibet Inquisitori seorsim competit, adeo ut quilibet possit cuicumque Confessario eam facultatem committere: ut enim Inquisitor hanc facultatem exerceat, & committat, necesse non est ut Sacerdos sit, quia hæc facultas concessa est Inquisitori ratione sui officij, non ratione Ordinis Sacra-

dotalis, quo non eget ut censuram tollat, aut alteri tollendam communicet: quâ sublatâ, hæresis poterit ab omni Sacerdote absolvi; nam peccata ratione censuræ reservata, si hæc tollatur, possunt ab omnibus absolvi. Hec ferè ad verbum Felix l. c. P. Di. cast. de Censuris tr. 10. dub. 12. & alij.

S E C T I O X.

De Capitulo Sede vacante.

§. I.

Quid possit in Regulares approbatores?

S U M M A R I U M.

Status questionis, n. 252. 253.

DD. stantes pro jure Capituli, quod Regulares approbatores possit examinare, n. 253.

Non sunt nisi duo, quin nec duo, ibid.

Capitulum per Vicarium a se electum approbare potest Confessores, n. 254.

Rationes dictorum DD. ibid.

Dicunt Clementis IV. Decretum revocatum: & sicut Capitulum potest approbare, ita & revocare licentias, ibid.

Dicunt potestatem approbandi Regulares esse ordinariam Episcopi, & ideo transire ad Capitulum, n. 255.

DD. negantes, n. 256.

Atant quod etsi de jure communi Capitulum hoc possit, derogatum tamen à Clemente IV. n. 257.

Clausula ejusdem Clementis, ibid.

Negant jus approbandi Regulares esse ordinarium Episcopi, sed delegatum, ibid.

Clemens X. decidit, quod novus Episcopus revocare possit approbationes Antecessorum, ibid.

M Ovi hoc dubium supra n. 213. & huc N. 252. transtuli fusiori calamo, quæ breviori conceperam, tantò magis, quod hæc materia familiari Episcoporum morte quotidie ob oculos versatur, & quod magis est, acerbis contentionibus sit illustrior, & infelicio. Queritur igitur, an Capitulo, Sede vacante, insit jus examinandi Regulares ab Episcopo demortuo approbatores, sive sine causâ, sive cum novâ causâ, eo modo quo subsequens Episcopus potest absolute, etiam non accedente novâ causâ ex parte Regularis, sed pro suo libito, & sui muneris officio examinare, approbare, reprobare, limitare facultatem absolvendi sæculares ab alio Episcopo Regularibus concessam?

Duos dumtaxat reperio Doctores, qui militant pro jure Capituli, Sede vacante, (de hoc enim semper loquor, ne cæties repetam;) nempe

nempe Episcopum Barbatrensem in suo Pastoralis Regularium parte 2. qu. 20. a n. 25. alio nomine, Frances de Orrutigoiti; & Mag. Hyacinthum Donatum tom. 3. tr. 4. qu. 28. pag. mibi 40. qui licet aliquem in propriis rationis favorem citent, neminem tamen in favorem sue conclusionis; nec unum cum alio confundi debet: vulgare enim est, ut Doctores idem antecedens aut rationem concedant, & contradicant in conclusione. Quin si rem considero, neuter stat pro Capitulo: ait enim M. Donatus, quod Capitulum, si adfit iusta causa, possit revocare facultatem. At hoc non est ad rem; non enim questio est, an si adfit iusta causa; sed questio est absoluta, quid possit Capitulum de jure suo: eo modo, quo, quid possit de jure suo Episcopus de novo succedens, qui, si ve adfit, si ve non adfit nova iusta causa ex parte Regularis, ob quam motivum revocandi dedit, potest absolute, etiam nulla presente nova causa, revocare facultatem, quam ab Episcopo demortuo habuerunt? Quod enim, superveniente nova causa, possit Episcopus revocare ipsam, quam ipse dedit Regulari, facultatem, ex Clemente X. est prorsus certum. Similiter nec Barbatrensis stat; quia tandem num. 42. concludit dicendo: Judico utramque sententiam esse probabilem tum autoritate, (& tamen neminem, nisi pro sua ratione, non pro sententia citat) tum ratione. Censeo tamen hodie in praxi sequendam, quæ distinguit inter licentias limitatas, & illimitatas datas. De illimitatis ait non posse ab Episcopis, nec Ordinariis sine iusta causa revocari, eosque illimitate approbatos non posse ad examen vocari. De limitatis ait posse, etiam sine causa. Hæc Episcopus, qui absolute negat facultatem ipsis etiam Episcopis revocandi facultates illimitatas sine iusta causa; quanto magis negabit Capitulo? Rursus concedit licentiam Episcopis tantum quoad revocandas etiam sine causa licentias limitatas: ergo Capitulo ad summum conveniet facultas revocandi, etiam sine causa, licentias Regularium limitatas.

N. Probat M. Don. 1. quia Capitulum de jure communi potest omnia, quæ Episcopus de jure ordinario, paucis exceptis; sed Episcopus revocare potest de jure ordinario facultatem Regularibus concessam: ergo & Capitulum. Secundo, quia Vicarius à Capitulo electus potest approbare Confessores, ut tuetur cum pluribus Barbof. in Collect. ad Trid. sess. 23. de Ref. c. 15. n. 28. ergo potest revocare facultates ab Episcopo mortuo concessas. Tertiò, quia Bulla Clementis IV.

Tridem.
Barbof.
Clem.
IV.

in quâ DD. oppositi fundantur, derogata fuit à Tridentino revocante omnia privilegia, quibus Regulares ab approbatione Episcopi eximebantur: ergo Regulares approbati debent à quolibet Ordinario, adeoque à Capitulo Sede vacante, quod venit nomine Ordinarij; alias nec à sequenti Episcopo approbandi forent.

Probat Frances n. 25. qui ait: Pace tunc N. torum virorum (nempe contrariorum) dico, 255. quod Capitulum revocare possit licentias Regularibus concessas, & vocare ad examen, eo modo, quo Episcopus successores explicat autem, ne æquivocis sit locus, an facultas à jure concessa vocanda sit ordinaria, an delegata, ut inter alios vult Barbof. & respondet, quod si ea facultas non natus aliquo jure antecedenti, dicenda sit delegata; si autem à novo jure confirmetur, dicenda sit ordinaria. His positus, ita arguit: quia Tridentinum vetat nequis Regulari audire possit confessiones sine approbatione Episcopi: ergo jus approbandi est indivisum ab officio Episcopi; ergo est ordinarius respectu Episcopi: sed potestas conveniens Episcopo de jure ordinario transit in Capitulum, ut plerique docent, ait n. 21. quibus addo Episcopum Campanil. in suo Divesius Camp. juris Canonici Rubrica 12. cap. 13. n. 74. pag. mibi 738. qui ex hoc principio inferunt, quod Capitulum medio Vicario à se electo examinare, & approbare possit Confessores: immò ex eodem principio, inconsequenter tamen, P. Pelizar. tom. 2. in Man. Regul. tract. 8. cap. 4. n. 7. intulit Regulares nequire in suis Ecclesijs concionari, nisi petita à Vicario Capitulari benedictione, eo quia hæc potestas conveniebat Episcopo de jure ordinario, & ideo transijt ad Vicarium Capituli: ergo potestas examinandi Regulares transijt ad Capitulum. Confirmat; quia Episcopus subsequens potest revocare facultates ab Episcopo demortuo concessas; ergo etiam Capitulum intermedium.

Verumtamen pro opposita sententia negante Capitulo jus examinandi, & approbandi Regulares ab Episcopo demortuo approbandi Regulares ab Episcopo DD. inter quos quique insignes Lusitani, Barbof. de Prob. rest. Episc. part. 2. allegat. 25. n. 49. P. Fr. P. gundez in 2. Ecclesia precept. lib. 7. cap. 2. n. 28. P. Suar. junior tract. 2. de Penit. d. 2. n. 251. P. Nogueir. d. 14. Cme. sess. 2. Syl. p. Sum. vena novum Carmelitanæ Familie Iudus P. Nogueir. Opusculo 2. res. 23. n. 96. qui præter alia, addit Clementis IV. Breve alia citat. Accedit his P. Dicastillo tr. 8. de Penit. d. 10. num. 321. Bossius de Triplici Jubilei Privilegio

- fest. 3. casu 2. §. 1. pag. mihi 185.* editionis Mediolanensis, dicens: Solus autem succesor in dignitate, & jurisdictione, non in solâ jurisdictione, ut est Capitulum Sede vacante, seu ejus Vicarius Generalis, potest Regulares semel approbatos vocare ad examen, vel reprobare: ita Clemens IV. & si fiat revocatio, nullus est momenti. Hæc
- P. Suar. Bossius. Accedit quoque Magnus Suarez, qui in unâ suâ à me lectâ ante quadriduum epistolâ, negat convenire Capitulo jus examinandi dictos Regulares. P. Pellizar. in
- P. Peliz. Manuali Regul. tom. 2. tr. 8. c. 2. n. 44. pag. 268. P. Leurenus quest. 484. in suo Vicario Capitulari, qui quidquid respicit Capitulum Sedis vacantis expedite exhaurit; illust. Fermosinus Astorga Episcopus in suo Tractatu de Capitulo Sede vacante, dicens qu. 21. n. 6. Regulares ab Episcopo defuncto approbati, ita esse approbati, ut non possint à
- M. Pass. Capitulo reprobari juxta praxim; M. Passerinus, vir fundatâ doctrinâ tom. 2. qu. 187. a n. 300. ad 321. qui nervele diluit argumenta Barbastrensis, & M. Donati: omitto quos sequitur, & citat Diana tom. 3. tr. 2. res. 27. & tom. 4. res. 48.
- N. Fundantur hi Doctores 1. quia etsi Capitulum, quantum à jure conceditur, ut patet ex cap. Episcopus. revocare possit dictas approbationes Regularibus à demortuo Episcopo concessas, huic tamen juri à Clemente IV. anno 1265. derogatum est: cum enim Regulares dubitent, num Sede vacante concionari, & confessiones audire possent, Clemens, cujus verba refert M. Sylvest. verb. Confessio, M. Passer. M. Donatus, & alij, respondit: *Vestris supplicationibus inclinati presentium vobis autoritate concedimus, ut in hujusmodi casu possitis uti tamdiu libere prædictâ licentiâ, donec viduatis Ecclesijs provisorum fuerit de Pastore: ergo si Capitulum infuit jus examinandi Regulares approbatos, si ve non, certum ex Clemente est, eos esse exemptos, donec subintret in viduatam Ecclesiam Pastor novus: ex quo patet, quàm frivola sit instantia eorum, qui ex eo quod novus Episcopus possit approbatos à demortuo Episcopo Regulares examinare, ut definit Clemens X. interunt hoc posse Capitulum: cujus Capituli facultati derogavit Clemens IV. donec de novo Pastore provideatur. Dicere autem huic Clementing Bullæ derogatum, est dicere, tum falsum, tum incredibile: falsum, quia Tridentinum sess. 23. cap. 15. pure revocat privilegia, quibus Regulares se eximebant ab approbatione Episcoporum, nulla prorsus mentione factâ de Vicariis aut Capitulo:*

incredibile; non enim ferè omnes Theologi illi clausulæ Clementinæ fiderent, eique inhærent, si de revocatione suspicarentur: quin solus ex tot modo citatis à me DD. P. Pellizarius l. c. dubium aliquale ingerit P. Peliz. de ejus revocatione; nemo aliorum. Fundantur alij ejusdem sententiæ Patroni in opposito principio, præcipue M. Passerinus, M. Pass. volens quod jus approbandi non sit de jure ordinario Episcopi, sed ex potestate delegatâ, adeoque non transit ad Capitulum. Suadet; quia Regulares ante Tridentinum non approbati ab Episcopo absoluebant: ergo hæc approbandi facultas est pure delegata Episcopis à Tridentino. Nec valet (inquit) consequentia n. 318. 319. Capitulum medio Vicario à se electo potest approbare Regulares non approbatos; ergo etiam revocare approbationem. Non valet, quia Episcopus potest instituere Parochos, quos tamen non potest tollere.

§. II.

Notanda.

SUMMARIUM.

Judico facultatem approbandi Regulares convenire Episcopis vi sui officij. Cur? n. 258.
Etsi Regulares olim non nisi à suis Superioribus presentati absolverent, non sit non esse subiectos Episcopis, ibid.
Capitulum potest Confessores non Regulares prius approbatos iterum approbare, n. 259.
Potest quoque Regulares approbatos elapso approbationis tempore, ibid.
Potest etiam numquam approbatos approbare, ibid.
An Regulares in propria Ecclesiâ possint, non petita à Vicario Capitulari veniâ, concionari, ibid. & 275.
Nisi dicatur facultatem approbandi Regulares ad confessiones, & conciones, esse in Episcopis ordinariam, plura, quæ Capitulum jure facit, erunt injusta, n. 259.
Nisi jus examinandi Regulares approbatos distinguatur a jure examinandi eorum licentias, perpetua Capitulum inter, & Regulares discordia, n. 260. 261.
Etsi Capitulo daretur jus examinandi personas, nil inde utilitatis, n. 261.
Capituli studium esse debet præsertim in examinandis approbationis literis, ibid.

EGo censeo 1. facultatem approbandi N. Confessarios convenire vi sui officij 258; Episcopis territorium habentibus; undecumque facultas absolvendi proveniat, si ve